

МОНГОЛ ХЭЛНИЙ ТОЛЬ БИЧИГ БА ИНТЕРНЕТ

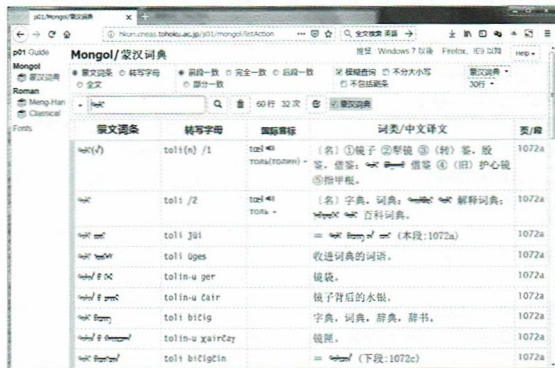

Япон улсын Тохоку их сургуулийн Зүүн хойд Ази судлалын төв, БНХАУ-ын Өвөр монголын их сургууль хамтран “Зүүн хойд Ази судлалын төв”-ийн веб хуудсанд интернетээр дамжуулан “хэн ч, хэзээ ч, хаанаас ч” ашиглаж болох “Монгол-Хятад толь бичиг: цахим хувилбар” толь бичгийг нийтийн хүртээл болгов.

Энэхүү толийн үндэс болсон “Монгол-Хятад толь бичиг: нэмж

засварласан хэвлэл” ном нь Хятадын монгол үндэстэн ашиглах стандарт толь бичиг хэмээн үнэлэгдсэн, 53 мянга гаруй үндсэн толгой үг, нийлмэл холбоо үгтэй том толь болсон юм. 1977 онд анх хэвлэгдсэнээс хойш, баялаг үгийн сантай, өргөн агуулгатайгаараа бичгийн хэлний үндэс суурь болох нь улам бүр баталгаажсаар иржээ.

XIII зуунаас хойш бичлэгийн хэлбэрээ хадгалсаар ирсэн бичгийн хэл нь орчин үед нутгийн аялгуунаас ихэд зөрдгөөс бичлэг, дуудлагыг тус тусад нь сурч судлах бэрхшээл ихээхэн тулгардаг, харин энэхүү цахим толиноос үгийн дуудлагыг сонсож болох болсон нь ихээхэн ач тустай юм. Үгийн зарим үсгийн зөв дуудлагыг мэдэхгүй байсан ч тухайн үгийг хайх боломжтой болгосон хайлтын горим юм

<http://hkuri.cneas.tohoku.ac.jp/p01/>

Уг толь бичигт 26 мянга орчим үндсэн толгой үгэнд бүгдэд нь стандарт аялгатай дуу авиан өгөгдөл оруулжээ. Олон улсын авианы тэмдэглэгээгээр илэрхийлсэн хэсгийн бар кодог чанга яригчийн дүрсстэй (🗣️) ийм тэмдэг бий. Үүнийг дараад тухайн үгийн дуудлагыг төрөлх хэлээрээ өгүүлэгчийн дуу хоолойгоор аудио бичлэг хүлээн авах болно.

Дуудлагын тэмдэглэгээний доод талд тухайн үгийн кирил толь бичигтэй линкээр холбогдсон кирил бичилт оруулсан

Ийнхүү, тус “Монгол-Хятад толь бичиг: цахим хувилбар”-ыг зөвхөн монгол хэл, бичиг сурч, судлагчдад төдийгүй, Хятад улсад амьдардаг монгол хэлтнүүдэд ч хэрэглэхэд тохиромжтой, хялбар дөхөм байхуйцаар бүтээжээ.

ХИТОШИ КУРИБАЯШИ
Тохоку Их Сургуулийн хүндэт профессор